

Tilraunastöð Háskólans að Keldum

Endurskoðunarskýrsla fyrir 2017

Október 2018

RÍKISENDURSKOÐUN

Efnisyfirlit

1	Inngangur	3
2	Niðurstöður og ábendingar	4
3	Fjárveitingar og rekstur	5
3.1	Fjárveitingar	5
3.2	Rekstrarátætlun.....	5
3.3	Niðurstaða.....	5
4	Innra eftirlit.....	6
4.1	Inngangur	6
4.2	Umfjöllun	6
4.2.1	Rekstrartekjur	6
4.2.2	Launagjöld.....	6
4.2.3	Rekstrargjöld.....	6
4.2.4	Aðgangsmál og bókhaldskerfi	7
4.3	Niðurstaða.....	7
5	Fylgni við lög og reglur.....	8
5.1	Inngangur	8
5.1.1	Ferðakostnaður.....	8
5.1.2	Gjafir og risna.....	8
5.1.3	Virðisaukaskattur og endurgreiðslur	9
5.2	Niðurstaða.....	9
6	Endurskoðun rekstrarliða	10
6.1	Tekjur	10
6.2	Laun- og launatengd gjöld.....	10
6.3	Annar rekstrarkostnaður.....	10
6.4	Niðurstaða.....	10
7	Endurskoðun efnahagsliða	11
7.1	Eignir	11
7.1.1	Varanlegir rekstrarfjármunir	11
7.1.2	Birgðir.....	11
7.1.3	Ríkissjóður vegna orlofsskuldbindinga.....	12
7.1.4	Viðskiptakröfur	12
7.1.5	Handbært fé.....	12
7.2	Eigið fé og skuldir	12
7.2.1	Höfuðstóll	12
7.2.2	Framlag til eignamyndunar.....	12
7.2.3	Ríkissjóður.....	12
7.2.4	Orlofsskuldbinding.....	12
7.2.5	Ógreidd laun, launaleiðrétting.....	12
7.2.6	Viðskiptaskuldir.....	13
7.2.7	Frestun tekjufærslu fjárfestingaheimilda	13
7.3	Niðurstaða.....	13
8	Önnur atriði	14
8.1	Staðfestingarbréf stjórnenda	14
8.2	Lögfræðibréf	14
8.3	Óhæðisyfirlýsing.....	14
8.4	Umfang endurskoðunar, yfirlýsing.....	14

1 Inngangur

Ríkisendurskoðun hefur lokið endurskoðun hjá Tilraunastöð Háskólans að Keldum fyrir árið 2017.

Endurskoðunin byggir á bókhaldi Tilraunastöðvarinnar og þeim niðurstöðum sem liggja fyrir við skoðun fyrir árið 2017. Endurskoðunin beindist að þessu sinni að því að bókhald og fjárhagslegt eftirlit sé fullnægjandi, að réttum reikningssskilareglum sé fylgt og að viðeigandi innra eftirlit hafi verið innleitt og skjalfest.

Endurskoðað var á grundvelli alþjóðlegra staðla um opinbera endurskoðun. Byggt er á skipulögðu ferli aðgerða og faglegu mati sem miðar að því að staðfesta fjárhæðir og aðrar upplýsingar í ársreikningnum. Endurskoðunin fól meðal annars í sér áhættugreiningu og áhættumat ásamt almennum greiningaraðferðum og úrtakskönnunum og athugunum á gögnum til að sannreyna fjárhæðir og aðrar fyrirbyggjandi upplýsingar.

Í samræmi við 5. grein laga nr. 46/2016 um ríkisendurskoðanda og endurskoðun ríkisreikninga tók endurskoðunin mið af eftirfarandi:

- ✓ Að reikningsskil gefi glögga mynd af rekstri, fjárhagslegri stöðu og breytingu á henni á árinu í samræmi við settar reikningsskilareglur fyrir opinbera aðila.
- ✓ Að kanna innra eftirlit og hvort það tryggir viðunandi árangur.
- ✓ Að rekstur og umsvif séu í samræmi við heimildir fjárlaga, fjáráukalaga og annarra laga, lögmæt fyrimæli, samninga og starfsvenjur þar sem það á við.

Ríkisendurskoðun vekur athygli á því að vegna tafa við innleiðingu á lögum nr. 123/2015 um opinber fjármál og þar með gerð stofnefnahagsreikninga hefur ekki verið lokið við gerð ársreiknings stofnunarinnar. Því tekur endurskoðunin mið af því að ekki er fyrirbyggjandi ársreikningur. Stjórnendur Tilraunastöðvar Háskólans að Keldum, sem eru ábyrgir fyrir gerð og framsetningu reikningsskila Tilraunastöðvarinnar og jafnframt ábyrgir gagnvart notendum reikningsskilanna, telja reikningsskilum lokið af sinni hálfu.

Ársreikningur Tilraunastöðvar Háskólans að Keldum var síðast endurskoðaður 2014 vegna ársins 2013.

2 Niðurstöður og ábendingar

Endurskoðun ársreiknings Tilraunastöðvar HÍ að Keldum fyrir árið 2017 er lokið. Ríkisendurskoðun vil koma eftirfarandi niðurstöðum og ábendingum á framfæri.

1. Fjárveitingar og rekstur

Tilraunastöð Háskólans að Keldum var rekin innan fjárveitinga á árinu 2017 og rekstraráætlun var skráð í fjárhagskerfi ríkisins.

2. Innra eftirlit og fylgni við lög og reglur

Við greiningu og mat á innra eftirliti hjá Tilraunastöð Háskólans að Keldum reyndist innra eftirlit almennt vera í lagi varðandi umsjón og ábyrgð á bókhaldi en bæta má skipulag og skráningu verkferla. Ríkisendurskoðun leggur áherslu á að stjórnendur fari yfir aðgangsstýringar og ábyrgðarsvið starfsmanna sinna og geri viðeigandi breytingar.

Nokkuð vantar upp á að Tilraunastöð HÍ að Keldum fylgi reglum varðandi útfyllingu á eyðublöðum varðandi ferðakostnað innanlands og utan og ónákvæmni gætir varðandi lotun færslna á rétt tímabil og við útreikninga á dagpeningum. Þá er reglum um risnu ekki fylgt. Forstöðumaður þarf að gefa út risnuheimildir þar sem greint er frá því hverjir njóta risnunnar.

3. Endurskoðun rekstrar- og efnahagsliða

Ekki er gerð athugasemd við rekstrarliði en Ríkisendurskoðun gerir athugasemd við afstemmingar á viðskiptakröfum og viðskiptaskuldum. Yfirfara þarf viðskiptakröfur og viðskiptaskuldir með reglulegum hætti og gera viðeigandi ráðstafanir þegar um er að ræða eldri kröfur, mismun eða biðreikninga.

3 Fjárveitingar og rekstur

3.1 Fjárveitingar

Fjárveitingar samkvæmt orðskýringum í 5. tl. 3. gr. laga um opinber fjármál nr. 123/2015 eru ráðstöfun fjárheimildar á tilteknu fjárlagaári til ríkisaðila, verkefna eða varasjóðs. En fjárheimild er heimild Alþingis, sem veitt er í fjárlögum og fjáraukalögum, til ráðstöfunar á opinberu fé til málefnasviða og málaflokka.

Fjárveitingar ársins 2017 til Tilraunastöðvar Háskólans að Keldum námu 274,9 m.kr. eins og fram kemur í fylgiriti með fjárlögum 2017. Launabætur komu til hækkunar um 0,1 m.kr. og fjárveiting til að mæta afskriftum eigna hækkaði um 0,2 m.kr. auk tilfærslu innbyrðis af rekstrargjaldalið. Fjárveitingar ársins urðu því 275,2 m.kr. Gjöld að frádregnum rekstrartekjur námu samtals 259,2 m.kr. og voru því samtals 16,0 m.kr. lægri en fjárveitingar ársins. Eftirfarandi tafla sýnir samanburð á fjárheimildum og rekstri á árinu 2017:

Í þús. kr.	Fjárveiting 2017	Rekstur 2017	Frávik 2017	Rekstur 2016
Rekstrartekjur	-219.200	-228.901	9.701	-231.432
Launagjöld	358.900	357.407	1.493	348.174
Önnur rekstrargjöld	127.174	122.343	4.831	113.121
Eignakaup, afskriftir	8.348	8.348	0	7.544
Samtals	275.222	259.197	16.025	237.407

Útgjöld umfram tekjur hækkuðu á milli ára um 21,8 m.kr. en voru innan fjárveitingar um 16,0 m.kr. Hækkun kom fram á gjaldaliðum en tekjur lækkuðu lítillega. Á árinu voru gerðar grundvallarbreytingar á reikningshaldslegri meðferð varanlegra rekstrarfjármuna og eignakaupa. Í stað þess að gjaldfæra keyptar eignir á kaupári eru þær nú eignfærðar og afskriftir gjaldfærðar. Meðtalið í afskriftum eigna sem keyptar eru á árinu eru afskriftir nýlegra eigna, sem áður hafa verið gjaldfærðar og var fjárfestingaframlag árið 2017 jafnt afskriftum eða 8,3 m.kr.

3.2 Rekstraráætlun

Ríkisendurskoðun leggur áherslu á að vandað sé til við gerð rekstraráætlunar, hún sé skráð í fjárhagskerfið og reglulega fylgst með því hvort gjöld og tekjur séu í samræmi við áætlun ársins. Rekstraráætlun Tilraunastöðvar Háskólans að Keldum var skráð í fjárhagskerfi ríkisins og var í samræmi við fjárveitingar í ársbyrjun. Samkvæmt upplýsingum framkvæmdastjóra er reglulega fylgst með því hvort gjöld og tekjur séu í samræmi við áætlun ársins.

3.3 Niðurstaða

Tilraunastöð Háskólans að Keldum var rekin innan fjárveitinga á árinu 2017 og rekstraráætlun var skráð í fjárhagskerfi ríkisins.

4 Innra eftirlit

4.1 Inngangur

Forstöðumaður Tilraunastöðvar Háskólans að Keldum, ásamt stjórn, ber ábyrgð á framkvæmd innra eftirlits. Innra eftirlit felur í sér þær reglubundnu aðgerðir og ráðstafanir sem hlutaðeigandi aðili gerir til að stuðla að hagkvæmni rekstrar, öryggi fjármuna, áreiðanleika upplýsinga og almennt að því að markmiðum starfseminnar verði náð og fylgt sé lögum og reglum.

Ríkisendurskoðun ber skv. lögum að kanna innra eftirlit og meta hvort það tryggir viðunandi árangur.

4.2 Umfjöllun

Tilraunastöð Háskólans að Keldum er í bókhaldsþjónustu hjá Fjársýslu ríkisins. Fjárhags- og mannauðskerfi ríkisins er notað fyrir vinnslu á bókhaldi og launaafgreiðslu. Viðverukerfið Vinnustund er notað fyrir skráningu á viðveru og fjarvistum starfsmanna. Stofnunin nýtir viðeigandi kerfishluta fjárhagskerfisins fyrir útgáfu reikninga. Ýmsir verkferlar sem stuðla að virku innra eftirliti varðandi bókhald, fjármál og tölvumál eru ekki fyrir hendi hjá stofnuninni. Gert var yfirlit um skiptingu verkefna starfsmanna á skrifstofu fyrir nokkrum árum. Síðan hafa orðið breytingar á starfsmannahaldi á skrifstofu.

4.2.1 Rekstrartekjur

Í mörgum tilvikum liggja samningar við aðila innan og utan stjórnarsýslunnar til grundvallar innheimtu tekna og því mikilvægt að upplýsingar um samningana séu til staðar í málaskrá til að tryggja að reikningar séu gerðir á grundvelli þeirra.

4.2.2 Launagjöld

Forstöðumaður eða framkvæmdastjóri samþykkir ráðningasamninga. Í þeim tilvikum er annar aðili en forstöðumaður samþykkir ráðningasamninga fyrir hönd stofnunarinnar er rétt að skriflegt framsal sér til staðar. Framkvæmdastjóri skráir ráðningasamninga og breytingar á þeim, hann sér um umsýslu launagagna og skráningu í launakerfi, heldur utan um kjarasamninga og túlkun á þeim, auk þess sem hann fer með starfsmannastjórnun. Forstöðumaður skrifar upp á allar launabreytingar og sendir slíkar upplýsingar til Fjársýslu ríkisins sem sér um launavinnsluna.

Gerðir hafa verið stofnanasamningar við öll helstu stéttarfélag starfsmanna stofnunarinnar.

4.2.3 Rekstrargjöld

Aðgreining starfa er til staðar við bókun og greiðslu reikninga og er innra eftirlit gjalda metið ásættanlegt en deildarstjóri og framkvæmdastjóri samþykkja útgjöld með áritun sinni. Tilteknir starfsmenn hafa heimild til að samþykkja innkaup deilda, framkvæmdastjóri veitir samþykki til greiðslu innkaupanna. Samþykktarferli hjá stofnuninni er rafrænt og tveir stjórnendur koma að samþykkt reikninga. Framkvæmdastjóri fer reglulega yfir rekstraruppgjör næstliðins mánaðar.

4.2.4 Aðgangsmál og bókhaldskerfi

Farið var yfir aðgangsstýringar og ábyrgðarsvið starfsmanna. Í ljós kom að þrír starfsmenn hafa aðgang að kerfunum sem hugsanlega samræmist ekki störfum þeirra. Aðgangsheimildin „AR rekstrarstjóri“ veitir heimild til þess að skrá kröfur og taka við greiðslum. Þessi aðgangsheimild stangast því á við góðar venjur við aðgreiningu starfa þar sem æskilegt er að aðgreina þessi tvö ólíku starfssvið. Breyta þarf þessum aðgangi í annað hvort „AR Gjaldkeri“ eða „AR Bókari“ eftir atvikum.

Ríkisendurskoðun leggur áherslu á að stjórnendur fari yfir aðgangsstýringar og ábyrgðarsvið starfsmanna sinna og breyti eftir atvikum aðgangi starfsmanna að fjárhagskerfinu til að auka öryggi skráningar í kerfið.

4.3 Niðurstaða

Við greiningu og mat á innra eftirliti hjá Tilraunastöð Háskólans á Keldum reyndist innra eftirlit almennt vera í lagi varðandi umsjón og ábyrgð með bókhaldi en bæta má skipulag og skráningu verkferla. Ríkisendurskoðun leggur áherslu á að stjórnendur fari yfir aðgangsstýringar og ábyrgðarsvið starfsmanna sinna og geri viðeigandi breytingar.

5 Fylgni við lög og reglur

5.1 Inngangur

Við fjárhagsendurskoðun er skoðað hvort rekstur stofnunar hafi verið í samræmi við lög og reglugerðir sem um hana gilda varðandi fjárreiður og bókhald. Um fjárveitingar og rekstraráætlun er fjallað í kafla 3. Eftirfarandi liðir voru auk þess teknir til skoðunar vegna ársins 2017:

5.1.1 Ferðakostnaður

Ferðakostnaður er greiddur vegna ferða innanlands og ferða erlendis.

5.1.1.1 Ferðakostnaður innanlands

Ríkisendurskoðun bendir á að æskilegt er að nota eyðublöð Fjársýslu ríkisins fyrir skráningu ferðaheimilda og ferðakostnaðar vegna ferða- og dagpeninga innanlands til að fyrirbyggja mistök við skráningu. Þá þarf samtals að eiga sér stað um það í hvaða tilfellum ekki er greiddur útlagður kostnaður, heldur samkvæmt viðmiði ferðakostnaðarnefndar. Meginreglan varðandi ferðakostnað innanlands er að greiða skal þann kostnað eftir reikningi.

5.1.1.2 Ferðakostnaður erlendis

Ferðaheimildir vegna ferða erlendis liggja oftast fyrir og ferðauppgjör fylgja nánast undantekningalaust hverri bókun. Þó var eitt tilfelli þar sem útreikningur dagpeninga var óútfylltur í ferðauppgjörinu og virðist ekki vera í samræmi við fyrirmæli ferðakostnaðarnefndar. Í öðru tilfelli var um ofgreiðslu á dagpeningum að ræða, þar sem gistikostnaði og öðrum kostnaði var víxlað en greitt var fyrir gistingu í fimm nætur og annan kostnað í fjóra daga en það átti að vera öfugt. Þá vantar upp á nákvæmni varðandi lotun á ferðakostnaði, nokkur slík tilfelli komu upp og er t.d. ferð sem farin var í mars bókuð undir dagsetningu í september. Forstöðumaður og viðkomandi starfsmaður skrifa undir ferðakostnaðarútreikninga vegna ferða erlendis.

5.1.2 Gjafir og risna

Skilgreining á risnu skv. reglum fjármálaráðuneytisins um risnuhald hjá ríkisstofnunum er eftirfarandi: „Með risnu er átt við kostnað sem stofnun eða embætti efnir til í þeim tilgangi að sýna þeim er risunnar nýtur, gestrisni, þakklæti eða viðurkenningu.“ Skilyrði fyrir risnu skv. fyrrgreindum reglum er: „Fullnægjandi tilefni skal ávallt vera til þess að risna sé veitt, sem og fjárheimild og skrifleg heimild yfirmanns stofnunar eða hlutaðeigandi ráðuneytis.“ Risnuheimildir lágu ekki fyrir í þeim fylgiskjölum sem skoðuð voru varðandi risnu. Oftast var um að ræða endurgreiddan útlagðan kostnað og í tveimur tilfellum voru kaup á kleinum færð sem risna, þá voru veitingar á fundum færðar sem risna.

Tvö fylgiskjöl vegna gjafa lentu í úrtaki. Í öðru tilfallinu var útfyllt pöntunareyðublað (sem virðist hafa verið notað sem beiðni), í hinu tilfallinu var gjöf keypt með innkaupakorti.

5.1.3 Virðisaukaskattur og endurgreiðslur

Bókun og kóðun færslna reikninga sem bera VSK eru í samræmi við fyrirmæli Fjársýslu ríkisins. Inneign vegna endurgreiðslu VSK færirst reglulega til eignar á viðskiptareikning Tilraunastöðvarinnar við ríkissjóð.

5.2 Niðurstaða

Nokkuð vantar upp á að Tilraunastöð HÍ að Keldum fylgi reglum varðandi útfyllingu á eyðublöðum varðandi ferðakostnað innanlands og utan, nokkurrar ónákvæmni gætir varðandi lotun færslna á rétt tímabil og útreikninga á dagpeningum.

Reglum um risnu viðist ekki vera fylgt. Risnuheimildir eru ekki gefnar út af til þess bærum yfirmanni og ekki er greint frá því hverjir njóta risunnar.

6 Endurskoðun rekstrarliða

6.1 Tekjur

Starfsemi Tilraunastöðvar HÍ að Keldum felst í grunn- og þjónusturannsóknum. Rannsóknaverkefni stofnunarinnar eru fjármögnuð með innlendum og erlendum styrkjum. Aðrar tekjur stofnunarinnar koma til vegna þjónustusamninga t.d. við MAST, af útseldri vinnu skv. gjaldskrá og sölu á bólu efni. Á árinu 2017 jukust leigutekjur af sérhæfðu húsnæði vegna verkefna við tilraunir. Stofnunin gefur út formlega tekjureikninga vegna seldrar þjónustu og sölu á bólu efni.

6.2 Laun og launatengd gjöld

Laun og launatengd gjöld á árinu 2017 námu 357,4 m.kr. og hækkuðu um 9,2 m.kr. frá fyrra ári eða 2,7%. Á árinu 2017 var fjöldi ársverka í dagvinnu 38,9 miðað við 42,3 árið áður, sem er fækkun um 7,3%. Þrátt fyrir það hækkuðu laun og launatengd gjöld á ársverk um 11,8% frá fyrra ári. Launaendurskoðun fór fram í febrúar 2018. Tekið var úrtak starfsmanna og farið yfir launahreyfingar úrtaksins, hvernig launin breyttust á árinu og hvort sú breyting væri í samræmi við undirliggjandi kjarasamninga.

Endurskoðun launagjalda fór m.a. fram með skoðun á innra eftirliti, greiningarvinnu, skoðun launahreyfinga í launalista og skoðun launagagna sem beðið var um. Ekki komu fram athugasemdir í launaendurskoðun.

6.3 Annar rekstrarkostnaður

Endurskoðun annarra rekstrargjalda fór m.a. fram með athugun á innra eftirliti, greiningarvinnu, skoðun bókhaldshreyfinga og lotun um áramótin 2017-2018. Ekki komu fram athugasemdir. Önnur rekstrargjöld og styrkveitingar á árinu 2017 námu 122,3 m.kr. og hækkuðu um 1,7 m.kr. frá fyrra ári eða 1,4%. Greiningarvinnan fór fram með samanburði tegunda milli ára og frávik könnuð.

Fylgiskjalaendurskoðun fór fram með úrtaki. Úrtakið var valið um leið og færslulistinn var yfirfarinn fyrir árið í heild. Endurskoðun var í meginatriðum án athugasemda en ýmist forstöðumaður eða fjármálastjóri árita alla reikninga.

6.4 Niðurstaða

Ekki var gerð athugasemd við rekstrarliði.

7 Endurskoðun efnahagsliða

Í árslok 2017 námu eignir 185,5 m.kr., skuldir námu 156,2 m.kr., framlag til eignamyndunar nam tæplega 7,0 m.kr. og höfuðstóll var jákvæður um 22,3 m.kr.

Fjárhæðir í þús.kr.	31.12.2017	1.1.2017	Breyting
Eignir:			
Varanlegir rekstrarfjármunir	37.863	37.883	-20
Birgðir	12.706	13.463	-757
Ríkissjóður vegna orlofsskuldbindinga	44.704	44.704	0
Viðskiptakröfur	48.679	40.890	7.789
Handbært fé	41.521	21.235	20.286
Eignir alls	185.473	158.175	27.298
Eigið fé og skuldir:			
Höfuðstóll	22.287	6.262	16.025
Framlag til eignamyndunar	6.953	6.953	0
Ríkissjóður	29.163	25.838	3.325
Orlofsskuldbinding	41.362	44.704	-3.342
Ógreidd laun, launaleiðrétting	1.428	0	1.428
Viðskiptaskuldir	46.417	36.536	9.882
Frestun tekjufærslu fjárfestingaheimilda	37.863	37.883	-20
Eigið fé og skuldir alls	185.473	158.175	27.298

7.1 Eignir

7.1.1 Varanlegir rekstrarfjármunir

Eignfærsla varanlegra fastafjármuna er gerð frá og með árinu 2017 ásamt öðrum breytingum í kjölfar setningar laga um opinber fjármál nr. 123/2015 (LOF). Yfirlit yfir áhöld og annan búnað var unnið hjá Fjársýslu ríkisins samkvæmt upplýsingum í eignakerfi fjárhagsbókhaldsins. Elstu skráðar eignir eru frá árinu 2007 og afskriftarhlutfall er á bilinu 10-33%. Ríkisendurskoðun hefur ekki staðfest tilvist eigna samkvæmt yfirlitinu en forstöðumaður samþykkti yfirlitið með áritun á stofnefnahagsreikning pr. 1. janúar 2017.

Árið 2017 var keyptur nýr búnaður fyrir 8,3 m.kr. sem kemur til hækkunar á eignum og afskriftir til lækkunar ásamt leiðréttingum námu svipaðri fjárhæð eða 8,3 m.kr.

7.1.2 Birgðir

Verðmæti vörubirgða í árslok 2017 nam 12,7 m.kr. og lækkaði um 0,8 m.kr. frá fyrra ári. Birgðalistar í árslok 2017 voru yfirfarnir en Ríkisendurskoðun var ekki viðstödd talningar.

7.1.3 Ríkissjóður vegna orlofsskuldbindinga

Eignfærsla hjá ríkissjóði vegna orlofsskuldbindinga í stofnefnahagsreikningi þann 1. janúar 2017 er gerð samkvæmt fyrirætlum Fjársýslu ríkisins. Ríkisendurskoðun bendir á að á þessu stigi er ekki ljóst hvernig verður staðið að fjárheimild til Tilraunastöðvar Háskólans að Keldum til greiðslu á þessari kröfu og því verður að hafa fyrirvara varðandi eignfærslu.

7.1.4 Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur námu 48,7 m.kr. í árslok 2017 og hækkuðu um 7,8 m.kr. frá fyrra ári. Farið var yfir skammtímakröfur í bókhaldinu í árslok 2017. Einnig var farið yfir skýringar á ýmsum atriðum er varða skammtímakröfur og stöðu þeirra í árslok 2017. Nokkuð er um kröfur eldri en frá árinu 2017, þ.m.t. 0,8 m.kr. eftirstöðvar krafna í eldra kerfi en nýtt kerfi fyrir útgáfu reikninga var tekið í notkun árið 2013. Ríkisendurskoðun bendir á að yfirfara þarf eldri kröfur reglulega og gera viðeigandi ráðstafanir. Einnig gæti þurft að gera varúðarniðurfærslu, ef óvíst er um innheimtu og fjárhæð slíkra krafna gæti haft áhrif á niðurstöðu rekstrarreiknings.

7.1.5 Handbært fé

Handbært fé nam 41,5 m.kr. og fólst eingöngu í innstæðum á bankareikningum. Samræmi var milli stöðu bókhalds og bankayfirlita í árslok 2017.

7.2 Eigið fé og skuldir

7.2.1 Höfuðstóll

Í lok ársins 2017 var staða höfuðstólsins jákvæð um 22,3 m.kr. hafði staðan batnað um 16,0 m.kr. frá árinu á undan eða sem nam tekjuafgangi ársins.

7.2.2 Framlag til eignamyndunar

Framlag til eignamyndunar, sem upphaflega var framlag á móti birgðastöðu árið sem það var veitt, nam tæplega 7,0 m.kr. og hefur verið óbreytt í mörg ár.

7.2.3 Ríkissjóður

Viðskiptareikningur við ríkissjóð var í 29,2 m.kr. skuld í árslok 2017. Staðan versnaði um 3,3 m.kr. frá árinu áður. Bent er á að hægt væri að greiða inn á skuldina með innstæðu á bankareikningum.

7.2.4 Orlofsskuldbinding

Frá og með árinu 2017 er orlofsskuldbinding gjaldfærð í rekstrarreikningum stofnana í A-hluta til samræmis við lög um opinber fjármál. Á móti kemur skuldfærsla í efnahagsreikningi. Staðan var 41,4 m.kr. í árslok 2017 og hafði lækkað um 3,3 m.kr. frá fyrra ári. Orlofsskuldbinding er yfirfarin hjá Fjársýslu ríkisins.

7.2.5 Ógreidd laun, launaleiðrétting

Skuld við starfsmenn vegna launa stafar eingöngu af leiðréttingu vegna afturvirkra kjarasamninga sem gerðir voru á árinu 2018. Leiðrétting vegna ársins 2017 var í flestum

samningum frá 1. september 2017 til ársloka. Hún var gjaldfærð árið 2017 og greidd út þann 1. mars 2018.

7.2.6 Viðskiptaskuldir

Í árslok 2017 námu viðskiptaskuldir 46,4 m.kr. og höfðu hækkað um 9,9 m.kr. frá fyrra ári. Í júní 2018 voru enn ófrágengnar viðskiptaskuldir frá árslokum 2017.

Endurskoðun viðskiptaskulda í árslok 2017 fólst m.a. í að athuga hvort einhverjar þeirra væru ógreiddar frá fyrra áramótum og hver staða þeirra væri þegar endurskoðun fór fram. Hluti ógreiddra reikninga var úppgerður þegar endurskoðun fór fram og þar á meðal skuld skráð á kennitölu Tilraunastöðvarinnar. Ríkisendurskoðun bendir á að reglulega þarf að stemma af við lánardrottna og vinna úr færslum á biðreikningum.

7.2.7 Frestun tekjufærslu fjárfestingaheimilda

Fyrirframgreiddar tekjur eða frestun tekjufærslu vegna fjárfestingaheimilda er einnig nýr skuldaliður í framhaldi af þeirri breytingu samkvæmt lögum um opinber fjármál að gjaldfæra eigi einungis afskriftir af búnaði. Fram til ársins 2017 voru kaup á eignum, svo sem húsbúnaði, tækjabúnaði, tölvum og stærri eignum, svo sem bifreiðum og fasteignum gjaldfærðar hjá stofnunum í A-hluta á kaupári og fjárveiting til kaupanna tekjufærð á sama ári.

Frá og með 2018 eru slík kaup eignfærð og reiknaðar árlegar afskriftir af eignunum. Fjárheimildir til kaupanna eru því færðar skuldamegin í efnahagsreikning að frádregnum þeim fjárheimildum sem eru færðar í rekstrarreikning á móti afskriftum.

Þessi liður lækkaði óverulega frá stofnefnahagsreikningi þann 1. janúar 2017 þar sem kaup á nýjum búnaði voru nánast sama fjárhæð og afskriftir eða 8,3 m.kr.

7.3 Niðurstaða

Ríkisendurskoðun gerir athugasemd við afstemmingar á viðskiptakröfum og viðskiptaskuldum. Yfirfara þarf viðskiptakröfur og viðskiptaskuldir með reglulegum hætti og gera viðeigandi ráðstafanir þegar um er að ræða eldri kröfur, mismun eða biðreikninga. Þá er bent á að skoða hvort unnt sé að greiða ríkissjóði af bankareikningum stofnunarinnar, þar sem eigið fé samkvæmt rekstrarniðurstöðu fyrir árið 2017 er jákvætt en skuld við ríkissjóð.

8 Önnur atriði

8.1 Staðfestingarbréf stjórnenda

Staðfestingarbréf stjórnenda, sem sent var til stofnunarinnar af Fjársýslu ríkisins, var samþykkt og undirritað af forstöðumanni Tilraunastöðvar HÍ að Keldum 16. júlí 2018.

8.2 Lögfræðibréf

Ekki var óskað sérstaklega eftir lögfræðibréfi, þar sem ekki kom fram lögfræðikostnaður í bókhaldi stofnunarinnar árið 2017 og samkvæmt upplýsingum forstöðumanns, meðal annars í staðfestingarbréfi stjórnenda, voru engin málaferli í gangi varðandi stofnunina.

8.3 Óhæðisyfirlýsing

Fyrir liggja undirritaðar óhæðisyfirlýsingar þeirra starfsmanna Ríkisendurskoðunar sem unnu að endurskoðun hjá Tilraunastöð Háskólans að Keldum.

8.4 Umfang endurskoðunar, yfirlýsing

Yfirlýsing um umfang endurskoðunar hjá Tilraunastöð HÍ að Keldum var undirrituð af ríkisendurskoðanda og forstöðumanni Tilraunastöðvar HÍ að Keldum 21. ágúst 2018.

Í yfirlýsingunni er gerð grein fyrir ábyrgð og hlutverki hvors aðila varðandi reikningskil Tilraunastöðvar HÍ að Keldum.

Ríkisendurskoðun
Bréttartúni 7 - 105 Reykjavík
Sími 569-7100

postur@rikisend.is - www.rikisendurskodun.is